

4. pielikums

Latvijas vēsture

Mācību satura jomas *Latvijas vēsture* īstenošanas mērķis

Mācību satura īstenošanas mērķis ir veicināt bērna/jaunieša interesi par savas dzimtas latviskajām saknēm un vēsturisko pieredzi, zināšanu ieguvu par Latvijas vēstures gaitu un likumsakarībām no senākajiem laikiem līdz mūsdienām, sekmējot savas identitātes veidošanos un veicinot patriotismu un piederības apziņu Latvijas valstij.

Mācību satura jomā ietvertās lielās idejas

1. Jebkurš cilvēks ar savu darbību var ietekmēt vēstures gaitu, un vēstures notikumi ietekmē cilvēka dzīvi.
2. Latvijas kultūrvēsturiskā attīstība ir saistīta ar tās ģeogrāfisko atrašanos un mijiedarbību ar procesiem citur pasaulē:
 - 2.1. ceļš cauri gadsimtiem līdz nācīgas izveidei;
 - 2.2. ceļš uz brīvvalsti un tās izveide 20.gadsimta sākumā;
 - 2.3. Latvija līdz 1940.gadam;
 - 2.4. Otrais pasaules karš un tā ietekme;
 - 2.5. padomju totalitārais režīms Latvijā;
 - 2.6. Valstiskās neatkarības atjaunošana un šodienas Latvijā un pasaulē (diasporā).

Ieteikumi plānoto sasniedzamo rezultātu īstenošanai

Satura izvēlē pedagogam ieteicams ņemt vērā: bērna/jaunieša vecumu, valodas apguves līmeni, iespējas un intereses; sasaisti ar personisko jeb bērna/jaunieša ģimenes/dzimtas pieredzi un etniskajām saknēm; mītnes zemē formālajā izglītībā iegūto izpratni par vēstures attīstības procesiem un iespējamo sasaisti ar procesiem Latvijas vēsturē; šodienas aktualitātes Latvijā.

Šaurākajā apjomā *ar citu krāsu un atzīmi** norādīti sasniedzamie rezultāti, kurus var piemērot arī bērniem līdz 11 gadiem un ar latviešu valodas prasmi A valodas lietojuma līmenī.

Piemēros nosauktajam ir ieteikuma raksturs.

Šaurākais satura apjoms	Plašākais satura apjoms
1. Jebkurš cilvēks ar savu darbību var ietekmēt vēstures gaitu un vēstures notikumi ietekmē cilvēka dzīvi.	
1.1. <i>Veido savu dzimtas koku (tuvākie radnieki).*</i>	1. 1.Veido savas dzimtas koku iespējami vairākās paaudzēs.
1.2. <i>Zina, no kuriem vēsturiskajiem Latvijas novadiem nākuši iepriekšējo</i>	1.2. Stāsta par ciemu, pilsētu, novadu, no kura emigrācijā devās dzimtas

<p>paaudžu ģimenes locekļi*.</p> <p>1.3. Iepazīst ģimenes vēstures stāstus*.</p> <p>1.4. Reproducē atsevišķus savas dzimtas vēstures notikumus, ar cieņu izturas pret tiem.</p> <p>1.5. Ir ieinteresēts dokumentēt paša, savas ģimenes notikumus.</p> <p>1.6. Meklē savas ģimenes notikumu iespējamo saistību ar vēsturisko notikumu hronoloģiju.</p> <p>1.7. Apzinās vēsturisku faktu un notikumu interpretācijas iespējamību un tāpēc salīdzina informāciju plašsaziņas līdzekļos ar uzticamiem avotiem, veido savu viedokli.</p> <p>1.8. Interesējas par dažādiem notikumiem un aktivitātēm kopienā un Latvijā.</p>	<p>pārstāvji.</p> <p>1.3. Iepazīst (izjautā, uzklausa un pieraksta) ģimenes locekļu dažādās paaudzēs dzīvesstāstus.</p> <p>1.4. Veic savas dzimtas pētījumu par sevi interesējošu vēstures notikumu, periodu.</p> <p>1.5. Skaidro kādu vēsturisko periodu ar savas ģimenes locekļu (dzimtas) dzīvesstāstu piemēriem.</p> <p>1.6. Izprot, ka jebkurš cilvēks ar savu darbību var ietekmēt vēstures gaitu.</p> <p>1.7. Skaidro, ka cilvēku rīcībai ir dažādi cēloņi.</p> <p>1.8. Ar cieņu uzklausa atšķirīgus vēstures notikumu skaidrojumus.</p> <p>1.9. Saprot, ka informācijas trūkums un dažādi skatpunkti var radīt atšķirīgas vēsturisku faktu interpretācijas un mītus.</p> <p>1.10. Skaidro, kādi faktori ietekmē vēstures avotu ticamību, kritiski izvērtē dažādus informācijas avotus, kas atspoguļo norises sabiedrībā, un argumentē savu viedokli.</p> <p>1.11. Dokumentē paša, savas ģimenes notikumus, iesaisti pilsoniskās aktivitātēs.</p> <p>1.12. Interesējas par pilsoniskās līdzdalības iespējām kopienā un Latvijā, skaidro lojalitātes un patriotisma izpausmes, labprāt iesaistās dažādās pilsoniskās aktivitātēs.</p>
--	---

2. Latvijas kultūrvēsturiskā attīstība ir saistīta ar tās ģeogrāfisko atrašanos un mijiedarbību ar procesiem citur Eiropā: 2.1. ceļš cauri gadsimtiem līdz nācīgas izveidei.

<p>2.1.1. Ir priekšstats par Latvijas teritoriju un tur dzīvojušajiem aizvēstures periodā* (balti un somugri).</p> <p>2.1.2. Zina, ka pēc krusta kariem</p>	<p>2.1.1. Raksturo somugru un baltu ienākšanu Latvijas teritorijā un viņu radītās pārmaiņas.</p> <p>2.1.2. Raksturo Dzelzs laikmetā Latvijas teritorijā dzīvojošo cilšu savstarpējās</p>
--	--

<p>Latvijas teritorijā tiek izplatīta kristīgā ticība.</p> <p>2.1.3. ir priekšstats par Livonijas izveidi un Latvijas teritoriju kā daļu no tās.</p> <p>2.1.4. Zina, kad dibināta Rīga*.</p> <p>2.1.5. Zina, ka Latvijas teritorija jauno laiku periodā ir attīstījusies atšķirīgi un bijusi dažādu valstu sastāvā vai pakļautībā.</p> <p>2.1.6. Ir priekšstats par dažām personībām, kas būtiski ietekmējusi sabiedrības dzīvi jaunajos laikos piem., Hercogs Jēkabs.</p> <p>2.1.7. Ir priekšstats, kā 19.gs beigās veidojas latviešu tauta.</p>	<p>attiecības.</p> <p>2.1.3. Saprot latviešu valodas un lībiešu valodas izveides vēsturisko iespējamību Latvijas teritorijā, raksturo lībiešu valodas attīstības iespējas mūsdienās.</p> <p>2.1.4. Raksturo Rīgas izveidošanos un attīstību Livonijas laikā. Ir priekšstats par citu centru izveidi Livonijā.</p> <p>2.1.5. Skaidro kristīgās ticības ietekmi uz Livonijas iedzīvotāju dzīvi.</p> <p>2.1.6. Skaidro, kā veidojās dzimtbūšana.</p> <p>2.1.7. Izprot saistību starp reformāciju Livonijā un citur Eiropā, luterānisma izplatīšanos Latvijas teritorijā.</p> <p>2.1.8. Zina, ka Livonijas teritorija pēc Livonijas kara tiek sadalīta.</p> <p>2.1.9. Ar dažiem piemēriem spēj salīdzināt sabiedrības attīstību Latvijas teritorijā jaunāko laiku periodā (Pārdaugavas hercogistē, Latgales Inflantijā, Kurzemes–Zemgales hercogistē, zviedru Vidzemē, Latvijas teritorijā Krievijas sastāvā).</p> <p>2.1.10. Pamato nacionālās atmodas kustības nozīmi Latvijas vēsturē un raksturo dažus latviešu nacionālās kultūras attīstības piemērus 19. gadsimta otrajā pusē (piem., jaunlatvieši, Rīgas Latviešu biedrība, Dziesmu svētki, tautas eposs, tautskolotāji).</p> <p>2.1.11. Izprot nacionālās atmodas kustības saistību ar notikumiem kaimiņvalstīs, citur Eiropā un pasaulē.</p> <p>2.1.12. Skaidro jaunstrāvnieku darbības nozīmi Latvijas vēsturiskajā attīstībā; raksturo 1905.gada revolūcijas cēloņus un norisi.</p>
<p>2. Latvijas kultūrvēsturiskā attīstība ir saistīta ar tās ģeogrāfisko atrašanos un mijiedarbību ar procesiem citur Eiropā, <i>Latvijas Republikas attīstība tās 100 gados: 2.2. Ceļš uz brīvvalsti un tās izveide 20.gadsimta sākumā.</i></p>	

<p>2.2.1. Ir priekšstats par Latvijas teritoriju Pirmā pasaules kara laikā Krievijas impērijas sastāvā.</p> <p>2.2.2. Ir priekšstats par Latviešu strēlnieku bataljona izveides cēloņiem un latviešu strēlnieku varonību (piem., Ziemassvētku kaujās vai Nāves salā).</p> <p>2.2.3. Zina, kad ir dibināta Latvijas valsts* un ka tas notika konkrētā vēstures situācijā un konkrētu cilvēku darbības rezultātā.</p> <p>2.2.4. Zina, kas ir Lāčplēša diena*. Ir priekšstats par tās vēsturisko kontekstu.</p>	<p>2.2.1. Raksturo Pirmā pasaules kara būtiskākos notikumus Latvijas teritorijā.</p> <p>2.2.2. Izprot Pirmā pasaules kara cēloņu, norišu un seku kopsakarības Eiropā un Latvijas teritorijā.</p> <p>2.2.3. Izprot Latviešu strēlnieku bataljona izveides ietekmi ceļā uz neatkarīgas valsts izveidi, ar piemēriem raksturo latviešu strēlnieku patriotismu un varonību.</p> <p>2.2.4. Izprot 1917. gada februāra revolūcijas Krievijā ietekmi uz Pirmā pasaules kara norisēm Latvijā.</p> <p>2.2.5. Izprot Latvijas valsts dibināšanas apstākļus, notikumu hronoloģiju un Tautas padomes nozīmi, skaidro Latvijas valsts rašanās sarežģītību.</p> <p>2.2.6. Raksturo dažu ievērojamāko Latvijas valsts dibināšanas laika un Brīvības cīņu vēsturisko personu veikumu.</p> <p>2.2.7. Zina nozīmīgākos Brīvības cīņu notikumus, īpaši 1919. gada 11. novembra cīņas par Rīgu (Lāčplēša diena) kā vienu no nozīmīgākajām valstiskajām vērtībām.</p> <p>2.2.8. Izprot Baltijas valstu veidošanās kopsakarības.</p>
<p>2. Latvijas kultūrvēsturiskā attīstība ir saistīta ar tās ģeogrāfisko atrašanos un mijiedarbību ar procesiem citur Eiropā: <i>Latvijas Republikas attīstība tās 100 gados: 2.3. Latvija līdz 1940.gadam.</i></p>	
<p>2.3.1. Zina Latvijas valsts simbolus un ar cieņu izturas pret tiem*.</p> <p>2.3.2. Dzied Latvijas Republikas himnu*.</p> <p>2.3.3. Zina, ka Satversme ir Latvijas Republikas pamatlikums, kurš valstī ir spēkā arī šobrīd.</p> <p>2.3.4. Saprot demokrātiju kā Latvijas valsts iekārtas pamatprincipu.</p> <p>2.3.5. Ir priekšstats par Latvijas</p>	<p>2.3.1. Raksturo Latvijas Republikas simbolus</p> <p>2.3.2. Skaidro Satversmes sapulces sasaukšanas nozīmi, raksturo Latvijas Republikas pamatlikumu un tajā definēto principu mūsdienu sabiedrības kontekstā.</p> <p>2.3.3. Ir priekšstats par ievērojamāko Latvijas valsts demokrātiskā posma vēsturisko personu veikumu.</p>

<p>ekonomisko izaugsmi un dažādiem sasniegumiem (arī, piem., kultūrā, sportā).</p>	<p>2.3.4. Raksturo Latvijas politisko vidi, zemes reformu, tautsaimniecības attīstību un sasniegumus.</p> <p>2.3.5. Raksturo Ulmaņa apvērsuma cēloņus, sekas un procesus Latvijā Eiropas autoritārisma kontekstā.</p>
<p>2. Latvijas kultūrvēsturiskā attīstība ir saistīta ar tās ģeogrāfisko atrašanos un mijiedarbību ar procesiem citur Eiropā, <i>Latvijas Republikas attīstība tās 100 gados</i>: 2.4. Otrais pasaules karš un tā ietekme.</p>	
<p>2.4.1. Ir priekšstats par Molotova–Ribentropa pakta un tā sekām Latvijas neatkarībai.</p> <p>2.4.2. Zina, kas ir deportācija un ka pret Latvijas tautu 1941.gadā tika īstenots genocīds deportāciju veidā.</p> <p>2.4.3. Ir priekšstats par nacistisko okupāciju un iemesliem, kāpēc bija jādodas bēgļu gaitās.</p> <p>2.4.4. Izzina dažus savas dzimtas vēstures notikumus Otrā pasaules kara beigās*.</p> <p>2.4.5. Izmantojot savas dzimtas pieredzi, ir priekšstats par emigrācijas veidošanos un ikdienu*.</p>	<p>2.4.1. Raksturo Molotova–Ribentropa pakta ietekmi uz Latvijas vēstures attīstību.</p> <p>2.4.2. Raksturo padomju okupācijas periodu 1940.–1941.gadā, īstenotās represijas, tai skaitā 1941.gada deportāciju.</p> <p>2.4.3. Raksturo nacistiskās okupācijas periodu, latviešu leģionārus, holokausta norisi Latvijas teritorijā.</p> <p>2.4.4. Skaidro bēgļu gaitu un emigrācijas izveidošanās iemeslus, izmantojot savas dzimtas, tautas notikumus.</p> <p>2.4.5. Raksturo emigrācijas veidošanos dažādās mītnes zemēs un ikdienas dzīvi.</p> <p>2.4.6. Raksturo Nacionālo pretošanās kustību Latvijā.</p>
<p>2. Latvijas kultūrvēsturiskā attīstība ir saistīta ar tās ģeogrāfisko atrašanos un mijiedarbību ar procesiem citur Eiropā, <i>Latvijas Republikas attīstība tās 100 gados</i>: 2.5. Padomju totalitārais režīms Latvijā</p>	
<p>2.5.1. Zina, ka Latvija pēc Otrā pasaules kara kļūst par Latvijas Padomju Sociālistisko Republiku.</p> <p>2.5.2. Ir priekšstats par cilvēku ikdienu otrās padomju okupācijas periodā, bērnu/jauniešu iesaisti dažādās organizācijās*.</p> <p>2.5.3. Zina, ka pret Latvijas tautu 1949.gadā tika īstenots genocīds</p>	<p>2.5.1. Skaidro sovjetizāciju un kolektīvizāciju Latvijas Padomju Sociālistiskajā Republikā.</p> <p>2.5.2. Ar dažiem piemēriem raksturo cilvēku sociālo dzīvi un ikdienu otrās padomju okupācijas periodā, procesus zinātnē, kultūrā un sportā.</p> <p>2.5.3. Raksturo otrās padomju okupācijas perioda īstenotās represijas, tai skaitā 1949.gada deportāciju,</p>

deportāciju veidā.	disidentus.
<p>2. Latvijas kultūrvēsturiskā attīstība cauri gadsimtiem ir saistīta ar tās ģeogrāfisko atrašanos abpus Daugavai un mijiedarbību ar procesiem Eiropā, <i>Latvijas Republikas attīstība tās 100 gados</i>: 2.6. Valstiskās neatkarības atjaunošana un šodienā Latvijā un pasaulē (diasporā).</p>	
<p>2.6.1. Ir priekšstats par Latvijas neatkarības atgūšanas procesu.</p> <p>2.6.2. Zina, ka Latvija ir Eiropas Savienības un NATO dalībvalsts.</p> <p>2.6.3. Ir ieinteresēts Latvijas valsts svētku svinēšanas tradīciju ģimenē un kopienā nostiprināšanā, zina Latvijas valsts svētkus, dažas atceres un atzīmējamās dienas, stāsta par to svinēšanas tradīcijām*.</p> <p>2.6.4. Ir priekšstats par dažiem sasniegumiem vai personībām Latvijas tautsaimniecībā, zinātnē vai sportā, kas saistīti ar personīgajām interesēm vai pieredzi*.</p> <p>2.6.5. Interesējas par dažādiem sabiedriski politiskās dzīves notikumiem Latvijā un pilsoniskās aktivitātes iespējām.</p>	<p>2.6.1. Raksturo <i>perestroikas</i> laiku Latvijas teritorijā un PSRS kā priekšnoteikumu Latvijas neatkarības atgūšanai.</p> <p>2.6.2. Skaidro dziesmotās revolūcijas, Tautas frontes un Baltijas ceļa nozīmi Latvijas neatkarības atgūšanā.</p> <p>2.6.3. Izprot Latvijas dalības starptautiskās organizācijās, īpaši Eiropas Savienībā un NATO, iespējas, izaicinājumus un nozīmi tās drošības un valstiskās neatkarības nodrošināšanā.</p> <p>2.6.4. Izprot valsts svētku, atceres un atzīmējamo dienu vēsturisko kontekstu, raksturo pilsoņa pamatpienākumus pret valsti un iespējamās jauniešu lojalitātes un patriotisma izpausmes.</p> <p>2.6.5. Raksturo otrās emigrācijas (ekonomiskās) izveidošanos, diasporu pasaulē 21.gadsimtā.</p> <p>2.6.6. Raksturo ar personīgajām interesēm saistītus sasniegumus un personības politikā, ekonomikā, kultūrā, zinātnē vai sportā, to devumu Latvijas un/ vai globālā kontekstā.</p> <p>2.6.7. Skaidro likumdošanas varas, izpildvaras, tiesu varas un plašsaziņas līdzekļu ("ceturtās varas") funkcijas un lomu mūsdienu demokrātiskā sabiedrībā.</p> <p>2.6.8. Ir ieinteresēts Latvijas politiskajās norisēs un iesaistās pilsoniskajās aktivitātēs.</p>

Sasniedzamo rezultātu apraksts dažādās valodas darbībās atbilstoši tēmai *Latvijas vēsture*

Katrā nākamajā (augstākā) valodas prasmes līmenī un pakāpē netiek atkārtoti sasniedzamie rezultāti, kas aprakstīti zemākā pakāpē un līmenī.

Pamata līmeņa 1. pakāpe (A1)

Lasišana	<ul style="list-style-type: none"> ■ Īsā, vienkāršā tekstā (īpaši ja tekstu papildina attēli) spēj atrast atsevišķus vārdus, kas saistīti ar vēstures jomu (piemēram, karogs, himna, prezidents). ■ Prot Latvijas kartē atrast un izlasīt ar vēsturiskiem notikumiem saistītu vietu nosaukumus, vēsturisku personu vārdus.
Klausīšanās	<ul style="list-style-type: none"> ■ Saklausa un saprot atsevišķus vārdus, frāzes, ja tajos ir pazīstami vārdi, internacionālismi, kas saistīti ar vēsturi. ■ Saprotot atsevišķus vārdus, frāzes, var aptuveni noteikt, par kuru vēstures periodu, personībām ir runa.
Runāšana	<ul style="list-style-type: none"> ■ Prot nosaukt ar Latvijas vēstures svarīgākajiem notikumiem saistītus datumus un gadskaitļus (piemēram, 1918. gads, 18. novembris, 1991. gada 4. maijs u.c.). ■ Prot vienkāršiem vārdiem nosaukt valsts atzīmējamās un atceres dienas (piemēram, Lāčplēša diena, Latvijas dzimšanas diena). ■ Spēj pateikt, kurš ģimenes loceklis agrāk dzīvojis Latvijā sniegt galveno informāciju par savas ģimenes vēsturi (piemēram, kur agrāk dzīvoja vecvecāki, ar kuru Latvijas vietu saistīta ģimenes vēsture u.tml.). ■ Spēj īsi atbildēt uz vienkāršiem jautājumiem par kādu vēsturisku notikumu (piemēram, kad un kur tas notika) vai personu (piemēram, kas ir Latvijas Republikas pirmais prezidents) u.tml.
Rakstīšana	<ul style="list-style-type: none"> ■ Prot uzrakstīt atsevišķus vārdus, kas ir labi zināmi (karogs, himna, Latvijas Prezidents).

Pamata līmeņa 2. pakāpe (A2)

Lasišana	<ul style="list-style-type: none">■ Saprot Latvijas vēstures notikumiem svarīgākos jēdzienus (karš, revolūcija, dzimtbūšana, jaunlatvieši, strēlnieki, karavīri, neatkarība, okupācija, patriotisms, miers u.tml.).■ Lasot vienkāršu, īsu tekstu, spēj noteikt, par kuru vēstures periodu, vēsturisku notikumu tajā rakstīts (ja tekstā ir minēti galvenie un biežāk lietotie vēstures jēdzieni).■ Saprot vienkāršu, neizvērstu tekstu, kurā aprakstīts kāds vēsturisks notikums (notikums, personas, vieta un laiks), ja tekstu papildina ilustrācijas un ja retāk lietotie vārdi ir skaidroti.
Klausīšanās	<ul style="list-style-type: none">■ Klausoties vienkāršu, lēnā tempā runātu tekstu, saprot galveno informāciju par vēstures notikumu (kas, kur, kad, cik ilgi, kāds).■ Lēni un skaidri runātā vienkāršā tekstā par kādu vēstures notikumu, personību saklausa un saprot svarīgāko informāciju (kas, kur, kad notika).■ Klausoties plašāku un sarežģītāku tekstu (piem., informāciju kādā videomateriālā vai dokumentālā filmā) spēj uztvert un noteikt svarīgāko informāciju (kas, kad, kur, ko darīja), īpaši, ja tekstu papildina vizuālais materiāls.■ Saprot <i>Latvijas himnas</i> tekstu, ja reti lietotie vārdi un vārdu formas pirms tam ir izskaidrotas.
Runāšana	<ul style="list-style-type: none">■ Prot nosaukt un īsi aprakstīt Latvijas simbolus (karogu, ģerboni).■ Prot vienkārši un neizvērsti pastāstīt par kādu vēstures notikumu (kad, kur, kas notika, kas piedalījās).■ Spēj atbildēt uz vienkāršiem, skaidri formulētiem jautājumiem par savas ģimenes vēsturi. Spēj pateikt sniegt galveno informāciju par savas ģimenes vēsturi (piemēram, kur agrāk dzīvoja vecvecāki; kurā laikā mainīja dzīvesvietu u.tml.).■ Prot formulēt īsus, vienkāršus jautājumus par kādu Latvijas vēstures notikumu, personību (lieto tādas nepieciešamos vārdus un frāzes kā: <i>kad notika, kāpēc notika, kas piedalījās, kad sākās un kad beidzās</i> u.tml.).

Rakstīšana	<ul style="list-style-type: none"> ■ Prot uzrakstīt atsevišķus, iemācītus vārdus un vārdu savienojumus par Latvijas vēsturē svarīgiem notikumiem, personām (Pirmais pasaules karš, Latvijas Republika, valsts, Saeima, Latvijas prezidents, valsts svētki u.tml.). ■ Prot īsi uzrakstīt par kādu vēsturisku notikumu, personību, sniedzot pamatinformāciju. ■ Prot uzrakstīt vārdus, īsas frāzes par savas ģimenes (dzimtas) vēsturi (kas, kad, kur dzīvoja).
-------------------	--

Vidējā līmeņa 1. pakāpe (B1)

Lasīšana	<ul style="list-style-type: none"> ■ Dažāda veida tekstos saprot lielāko daļu vēstures jēdzienu. ■ Prot atrast nepieciešamo informāciju par Latvijas vēsturi un saprot svarīgāko mācību grāmatās, plašsaziņas līdzekļos un citos informācijas avotos (rakstos, enciklopēdijās, specializētajās tīmekļa vietnēs), īpaši, ja tekstā ir daudz internacionālismu un nesaprotamie vārdi ir skaidroti. ■ Spēj atlasīt svarīgāko informāciju no vairākiem avotiem, piemēram, lai veidotu prezentāciju, pārskatu u.tml. Spēj to darīt, ja tekstus pietiekami labi saprot.
Klausīšanās	<ul style="list-style-type: none"> ■ Saprot dažāda veida informāciju par vēsturi, ja tekstā ir daudz zināmu vārdu un vēstures jēdzienu, kā arī runātais teksts ir skaidri formulēts un runas temps nav pārāk ātrs (piemēram, mācību stundās). ■ Saprot lielāko daļu videomateriālos, dokumentālās filmās, audioierakstos u.tml., kuros dominē fakti, konkrēta informācija un kuros informāciju papildina vizuālā informācija par aprakstīto notikumu, personām. Atsevišķas detaļas var neizprast, ja ir nezināmi vārdi, termini.

Runāšana	<ul style="list-style-type: none"> ■ Spēj vienkāršos vārdos pastāstīt par redzēto vai lasīto saistībā ar kādu vēsturisku notikumu. Spēj formulēt un neizvērsti pamatot savu viedokli par kādu vēstures notikumu. ■ Izmantojot kartes un citus vizuālos materiālus, spēj izklāstīt svarīgākos faktus par Latvijas vēsturi. ■ Spēj vienkārši, īsos teikumos pastāstīt par atšķirīgo cilvēku dzīvē senos laikos un tagad. ■ Spēj izklāstīt savas vai kādas sev zināmas dzimtas vēsturi (ja to zina). ■ Spēj bez grūtībām formulēt dažādus jautājumus, lai iegūtu faktoloģisku (ar konkrētiem faktiem saistītu) informāciju par kādu vēsturisku notikumu.
Rakstīšana	<ul style="list-style-type: none"> ■ Prot sagatavot tekstu prezentācijai par Latvijas vēstures konkrētiem notikumiem, personībām. ■ Prot uzrakstīt īsu aprakstu par kādu Latvijas vēstures laikmetu, vēsturisku notikumu vai personību.

Vidējā līmeņa 2. pakāpe (B2)

Lasišana	<ul style="list-style-type: none"> ■ Saprot gan vispārīgo informāciju, gan detaļas dažāda veida tekstos par Latvijas vēsturi. ■ Dažāda veida tekstos (mācību materiālos, populārzinātniskos rakstos u.c.) spēj noteikt cēloņsakarības, izprast kādu notikumu gaitu, uztvert atšķirīgu interpretāciju par kādu vēsturisku notikumu vai procesu. Tikai atsevišķu reti lietotu vārdu vai sarežģītu terminu izpratnei nepieciešama vārdnīca vai cita veida skaidrojums. ■ Spēj atlasīt informāciju no vairākiem avotiem, piemēram, lai rakstītu pārskatu, analītisku eseju u.tml.
-----------------	--

Klausīšanās	<ul style="list-style-type: none"> ■ Uztver un saprot informāciju par Latvijas vēsturi lekcijās, tīmekļa vietnēs, TV un radio dokumentālos raidījumos u.c., ja runā latviešu literārajā valodā. ■ Spēj uztvert un izprast atšķirīgu kāda vēsturiska notikuma interpretāciju, piemēram, skatoties spēlfilmu, dažādas dokumentālas filmas u.tml. ■ Garākos un sarežģītākos tekstos atsevišķi vārdi var būt nesaprotami.
Runāšana	<ul style="list-style-type: none"> ■ Spēj iesaistīties diskusijās un bez grūtībām formulēt savu viedokli par kādu vēstures periodu, notikumiem, personībām. Spēj argumentēti atbalstīt vai noraidīt kāda pausto viedokli. ■ Spēj pietiekami izvērsti un analītiski raksturot kādu vēsturisku notikumu, procesus, cēloņsakarības. ■ Spēj salīdzināt un ar faktiem pamatot vēstures procesus Latvijā un citās valstīs (ja ir iegūtas zināšanas), kā arī vēsturisku notikumu interpretācijas dažādos avotos. ■ Spēj izklāstīt savas vai citas dzimtas vēsturi Latvijas vēsturisko notikumu kontekstā. ■ Prot precīzi izmantot gan vispārzināmu leksiku, gan atbilstošu terminoloģiju. ■ Spēj publiski uzstāties, prezentējot materiālu par Latvijas vēsturi (notikumu, personību, procesu).
Rakstīšana	<ul style="list-style-type: none"> ■ Spēj apkopot, sakārtot un pārveidot iegūtos datus par Latvijas vēsturi tabulās, diagrammās, attēlos. ■ Prot uzrakstīt strukturāli pārdomātu pārspriedumu/eseju par Latvijas vēsturi, diskutējamiem jautājumiem vēstures kontekstā.

Avoti un svarīgākā izmantojamā literatūra

Ieskats Latvijas vēstures svarīgākajos jautājumos, Latvijas Valsts kanceleja, 2016, zin.redaktors G.Krūmiņš

https://www.mk.gov.lv/sites/default/files/editor/lv_vesture100gadei.pdf

Latvijas vēsture 6.–9.klasei: attēli, kartes, ieteikumi. VISC.

https://visc.gov.lv/vispizglitiba/saturs/dokumenti/metmat/vesture_6_9/index.shtml

Latvijas vēsture īsumā (interaktīvs faktu apkopojums hronoloģiskā secībā no 3000 p.m.ē., kad, iespējams, tagadējā Latvijas teritorijā ierodas somugri, līdz 2015.gadam, kad Latvija ir Eiropas Padomes prezidējošā valsts), Latvijas institūts, latviešu, angļu, vācu, franču, krievu valodā <http://www.latvia.eu/lv/latvijas-vesture-isuma> (skatīts 4.12.2018.)

Latvijas vēstures fakti, Kultūras ministrija, Latvijas valsts simtgades birojs,

<https://lv100.lv/par/latvijas-vestures-fakti/>

Video

Zemgaļi un sēļi. Video, 5:23, Zemgales plānošanas reģions, subtitri angļu valodā. Materiāls tapis ar ES līdzfinansējumu <https://www.youtube.com/watch?v=GTNhj7kuEfo>

Kas jāzina par Latvijas valsts proklamēšanu, 2:30

<https://www.lsm.lv/raksts/dzive--stils/vesture/kas-un-kapec-jazina-par-latvijas-valsts-proklamesanu-1918-gada-18-novembri.a300058/> vai

https://www.youtube.com/watch?time_continue=23&v=MaSvvcMNI54

Ceļš uz brīvību: Kā latvieši nodibināja savu valsti, animācija, 7:17 (no 19.gs 2.puses līdz 1921.gadam. Animācija stāsta par to, kā radās apziņa, ka esam viena tauta, un tālākajiem notikumiem, kas vainagojās ar Latvijas Republikas proklamēšanu. Animāciju sagatavoja Saeimas Sabiedrisko attiecību birojs sadarbībā ar Satversmes tiesas tiesnesi G.Kusiņu, Latvijas Universitātes docentu J.Plepu un vēsturnieku R. Ābelnieku. Saeima, 2018)

https://www.youtube.com/watch?time_continue=43&v=r3zxNO1Q1wo

"Karoga stāsts", animācijas filma, 7:18 (Cik senas ir sarkanbaltsarkanā karoga saknes, ko tas pieredzējis un kāpēc simbolizē valsts brīvību, sarunā ar mazu zēnu Jēkabu stāsta pats Karogs. Runāto multfilmā atainojuši Valmieras Dizaina un mākslas vidusskolas un Tehniskās jaunrades nama "Annas 2" skolēni profesionālas animatores I.Ruskas vadībā)

<https://www.youtube.com/watch?v=wG3wsXckSmk>

Baltijas ceļam 30, 3:58, Latvijas Republikas saeima, animēta informācija. Latviešu valodā:

<https://www.youtube.com/watch?v=-lYvgqXvWzY>; Angļu valodā 3:43:

https://www.youtube.com/watch?v=hyM7e_Yo96c

Latvijas simtgades projekts TUESI.LV - video stāsti par jauniem un iedvesmojošiem cilvēkiem Latvijā un citur pasaulē, kuri ar savu darbu un piemēru veido labāku Latviju. <https://tuesi.lv/>

The Freedom monument, Stāsts par mūsu Brīvību - stāsts par mūsu Brīvības cīnītājiem, stāsts par mūsu Brīvības pieminekli. #LV100

<https://www.facebook.com/radiokartina/videos/2041882232534814/>

Raksti:

Dr. hist. Jānis Šiliņš. Ceļš uz Latvijas neatkarību

https://lv100.lv/Uploads/2017/02/01/Latvijai%20100_JSilins_web_.pdf

Dr. hist. Jānis Šiliņš. Seši izplatītākie mīti par Latvijas valsts dibināšanu
<https://lv100.lv/jaunumi/sesi-izplatitakie-miti-par-latvijas-valsts-dibinasanu/>

Latvijas vēsture, Latviešu apvienība Austrālijā un Jaunzēlandē, kartes un fakti
<https://laaj.org.au/informacija/latvija/latvijas-vesture/>

Interaktīvi:

Izglītojoša programmēšanas spēle "100-gades programmēšanas stunda", Cognizant, 2018. Spēle visiem, kuri vēlas iepazīties ar programmēšanas pamatiem un vienlaicīgi atjaunot vai nostiprināt zināšanas par Latvijas vēstures notikumiem un personībām <http://www.100gadesstunda.lv/>
Latviešu olimpiskie panākumi PSRS laikā: no prieka asarām līdz nievām. Par šķēpmetējas Ineses Jaunzemes uzvaru Melburnas olimpiskajās spēlēs, M.Ķibilds, TV raidījums *Atslēgas*,
<https://www.lsm.lv/raksts/dzive--stils/vesture/latviesu-olimpiskie-panakumi-psrs-laika-no-prieka-asaram-lidz-nievam.a300516/>

Latvijas sporta pirmsākumi. Sporta virtuālā enciklopēdija. Latvijas Izglītības fonds, Latvijas Olimpiskā akadēmija un Latvijas Sporta muzejs. <http://latvijassports.lv/lv/>;
<http://latvijassports.lv/lv/vesture/178-sporta-pirmsakumi>